

מהפכת "ניצחה הרוח" בהנצחת השואה לדורות ההמשך

Posted on 18 באפריל 2023 by שוש להב

האם פוצחה הדרך הטכנולוגית לחבר את ישראלים, במיוחד את בני הנוער, לזיכרון ומורשת השואה? מחקר חדש קובע כי למיזם 'ניצחה הרוח', הפוטנציאל להשפיע על החברה הישראלית

Categories: [כחול לבן](#), [ראשי](#)

Tag: [השואה](#)

היום (ג'), יום השואה והגבורה, יתקיים "מצעד החיים" בין אושוויץ לבירקנאו, ובו מתחדש גם "המסע לפולין" של תלמידי בתי הספר התיכונים לפולין. אבל יש גם דרך נוספת, אחרת או משלימה: מיזם 'ניצחה הרוח'.

האם פוצחה הדרך הטכנולוגית לחבר את ישראלים לזיכרון ומורשת השואה? מחקר חדש של חוקרים מהמכללה למנהל ומאוניברסיטת בן גוריון בנגב קובע, כי למיזם 'ניצחה הרוח', הפוטנציאל לשנות את כללי המשחק ולהפוך כלי משמעותי בהנצחת מורשת השואה, כזה שיש לו פוטנציאל להשפיע על החברה הישראלית.

מחקר בראשותו של פרופ' יניב פוריה, מאוניברסיטת בן גוריון בנגב וד"ר גילה אורן, מהמסלול האקדמי המכללה למנהל, ביקשו לחקור מרכיבים בחווית הביקור הווירטואלי במחנה ההשמדה אושוויץ בירקנאו, של מיזם "ניצחה הרוח" - מיזם המציע מסע למחנות ההשמדה בפולין, באמצעות משקפי מציאות מדומה.

מיזמי תיירות ווירטואליים תופסים תאוצה בעולם, גם בזכות היכולות הטכנולוגיות המפותחות וגם בעקבות הגבלות התנועה שיצרה מגפת הקורונה. אחד ממיזמי התיירות הווירטואליים הוא "ניצח הרוח". מיזם "ניצח הרוח" שונה במידה רבה ממיזמי VR אחרים. מדובר באורך פעילות של כ 50 דקות, ובתוכן ייחודי שיצקו שלוש יזמיות חרדיות. חברת "מטא" העולמית הגדירו אותו "כמצפן לעשייה חיובית וחינוכית במשקפי מציאות מדומה".

משתתפים במיזם 'ניצח הרוח'. צילום באדיבות 'ניצח הרוח', יח"צ

מספר ממצאים מעניינים עלו מהמחקר:

במחקר ביקשו החוקרים לעמוד על מידת השפעתו של "הסיור הווירטואלי" על הצופים. בסקר לקחו חלק 300 צופים וצופות, מתוך קבוצות שונות שצפו במיזם: 35% חילוניים, 47% דתיים ו 17% חרדים.

79% מהצופים חושבים שהסיור הווירטואלי צריך להיות חלק מההכנה למסע לפולין.

70% מהנשאלים דיווחו שהסיור הווירטואלי חיזק את הקשר והעניין בשואה.

61 % מהמשתתפים אמרו שהצפייה עוררה בהם עניין ללמוד עוד על השואה ולבקר באתרי זיכרון הקשורים במורשת השואה.

45 % מקרב הנשאלים חשבו כי הביקור יכול להוות תחליף לנסיעה למסע במחנות ההשמדה.

94 % מהצופים מצאו עניין בביקור הווירטואלי וימליצו עליו לאחרים שטרם צפו.

ד"ר גילה אורן הוסיפה: "ההתקדמות הטכנולוגית מציבה בפנינו אתגרים חינוכיים והזדמנויות. מרגע שנחשפתי למיזם, חשתי שמדובר במהפכה מרתקת בהנגשת השואה ובתיירות השואה. תוצאות המחקר מלמדות שהשימוש במשקפי מציאות מדומה מעורר עניין בצופים, וחשוב מכך, הביקור הווירטואלי לא משאיר את משתתפי הסיור אדישים. רוב מוחלט של הצופים מדווח על סערת רגשות, כמו גם על רצון ללמוד עוד ולהעמיק בנושא השואה".

נדמה, שמיים "ניצחה הרוח" פיצח עוד חיבור של הציבור לזיכרון השואה ועוד דרך לעודד רבים אנשים לחקור, להתעניין ובעיקר לא לשכוח!

פרופ' יניב פוריה, חוקר ומלמד ניהול מורשת בפקולטה לניהול באוניברסיטת בן גוריון, טוען כי למציאות המדומה חשיבות אדירה בהנחלת מורשת בכלל, ומורשת השואה בפרט: "כבר לא קל כל כך לעמוד במצווה 'והגדת לבנך'. אנו נדרשים לעשות שימוש מושכל ואחראי בכלי כמו מציאות מדומה, בכדי להנחיל את מורשתנו, שחלק מבני הנוער אינם מוצאים בה עניין, לטובת הדורות הבאים. להערכתנו, בטווח הקצר, המציאות המדומה תהיה מוצר משלים לחוויית הביקור במחנות ההשמדה וזוה המעודד למידה ועניין במורשת השואה. אולם, לא ירחק היום, ואנו נתחבר למורשת מסלון ביתנו. עלנו להתחיל להתכונן ליום זה".

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם